

Vaslui a Iași vzkřísí po letech trolejbusovou dopravu

30.05 2021 22:06, Vít Hinčica, Trolejbusy

Dvě východorumunská města navrátí po letech do svých ulic trolejbusy. Vaslui, kde byla trolejbusová doprava opakovaně přerušena, už vypsalo výběrové řízení na 10 klasických trolejbusů, zatímco Iași, kde byla trolejbusová doprava definitivně zrušena, plánuje nákup 50 parciálních trolejbusů.

Vaslui

Zhruba 70tisícové město Vaslui zahájilo provoz trolejbusové dopravy v roce 1994, a to na 1. máje. Zřízena byla jediná trolejbusová linka (označená jako č. 2) o délce více než 4,5 km vedená od jižně položeného vlakového nádraží směrem na sever města. Dodáno bylo pět článkových vozů Rocar E217, které den co den vyjížděly na trať. Takovýto intenzivní provoz dával „kloubákům“ zabrat, a proto není divu, že se, spolu s nízkou úrovní poskytované údržby, postupně kupily technické závady, které se dařilo opravovat jednou rychleji, jindy zase pomaleji. V roce 2007 byl jeden z vozů sešrotován. Dne 7. 7. 2009 pak město provoz trolejbusové dopravy kvůli špatnému stavu vozového parku i infrastruktury zastavilo. Přežívající čtyři trolejbusy se postupně začaly vytrácet neznámo kam a poslední z nich dožil roku 2012.



Ve Vaslui nebyla nikdy vozovna, a tak trolejbusy odpočívaly v lokalitě u autobusového nádraží, jak ukazuje i tento zhruba 15 let starý snímek. (foto: Jurij Maller)

Městu se však podařilo získat v přepočtu okolo 130 mil. Kč na obnovu a rozvoj trolejbusové dopravy. Už v červnu a červenci 2011 byla téměř celá stará infrastruktura demontována a od roku 2012 začala být instalována ve stejné trase nová trať a také bylo realizováno 2km prodloužení dále na sever, čímž místní síť narostla na více než 6,5 km. Současně s tím se obnovilo veřejné osvětlení a budoval nevelký intermodální terminál nedaleko vlakového nádraží, coby faktická náhrada původního „autobusáku“. Radnice v únoru 2012 slibovala, že se nakoupí 4 až 6 nových trolejbusů a už na konci roku 2012 budou cestující zase trolejbusy jezdit. Jenže trolejbusy se nenakoupily, dostavba trati se opozdila a intermodální terminál nedaleko vlakového nádraží, kde měly trolejbusy na samostatných nekrytých stáních nocovat, se také včas nedokončil.



Ex-salcburské trolejbusy na odstavné ploše u nového terminálu krátce po příchodu do města v roce 2015. (foto: Radu Bialus)

V roce 2015 se už stavební práce podařilo dokončit a spolu s tím i zajistit tři ojeté článkové trolejbusy ze Salzburgu, které do Vaslui dorazily v říjnu 2015. Krátce před svým příchodem prošly menšími úpravami v rumunském městě Sibiu (např. přelakování). Vozy typu ÖAF Gräf & Stift GE112 M16 z let 1991, 1993 a 1994 začaly být zkoušeny na jaře 2016 a posléze se objevily i v provozu s cestujícími (informovali jsme zde). Provoz započatý 13. června 2016 ovšem trval jen dva letní měsíce roku 2016 a pak se zastavil. Ještě v prosinci 2016 sice proběhla krátká etapa zkoušek, ale po ní už trolejbusy stejně nevyjely. Město důvody zastavení provozu neuvedlo, v rumunských médiích a dopravních fórech se ovšem skloňovaly problémy se zastaralou elektronikou trolejbusů, pro níž nebylo možné nalézt jednoduše náhradní komponenty, nedostatkem kvalifikovaného personálu, který by byl schopen řešit každodenní technicko-provozní záležitosti, stejně jako údajné problémy s rozdílným napětím (měnírna totiž zůstala původní, uzpůsobená pro napětí 750 V DC, zatímco ex-salzburgské vozy jezdily na 600 V DC). Vaslui tak zůstalo bez trolejbusů.

Před více než rokem se však na radnici objevil záměr nákupu 10 nových trolejbusů. Ve vypsaném výběrovém řízení se ale dosud nepodařilo výrobce trolejbusů vybrat, a tak se má proces opakovat. Důvody neúspěchu nebyly sděleny. Odhadovaná cena vozidel bez DPH byla zhruba 10 mil. Kč/kus.

Iași

Ve městě Iași (česky *Jasy*) majícím nyní více než 350 tisíc obyvatel otevřeli trolejbusový provoz taktéž

1. května, avšak už roku 1985. Při zahájení provozu vypmohly sólo ojetiny z Bukurešti (6 ks) a Constanţy (4 ks, služební) typu Roman 112E, protože dodávky kloubových typů DAC/Rocar 117EA (13 ks) a DAC-117E (32 ks) byly rozprostřeny do let 1985 až 1988, tj. v roce 1985 nebylo článkových vozů ještě tolik, aby zajistily dostatečnou obslužnost. V roce 1994 přibylo 14 nových článkových vozů pokročilejšího typu DAC-217E, ke kterým se v letech 1994 až 1996 přidalo 12 sólo vozů Rocar E212. Roku 1997 přibyl jeden sólo vůz typu Rocar E312. Ani jedenáct ojetin z Brna typu 14 Tr z první poloviny 80. let a ani 4 ojetiny téhož typu z Plzně ze druhé poloviny 80. let pořízené rumunským městem v prvních letech tohoto milénia nepomohly zamezit uzavření provozu, který na svém vrcholu sestával z 5 linek. K zániku jaského trolejbusového provozu přispělo několik faktorů. Jednak rozmach privátních maršrutek a autobusů, které si mnozí lidé kvůli jejich rychlosti a dostupnosti oblíbili v 90. letech více, jednak nemožnost dokončit roku 2003 plán na pořízení 17 nových trolejbusů Rocar, protože se ozvali jiní producenti vozidel MHD, kteří zpochybili způsob pořízení těchto trolejbusů, a krátce na to Rocar zkrachoval, a jednak zastaralá infrastruktura, která neumožňovala adekvátně konkurovat jiným druhům MHD. Město si pak roku 2005 pronajalo 50 běloruských vozů MAZ, čímž potřeba po renovaci trolejbusového provozu i vozidel ještě více klesla. Roku 2006, snad ovlivnění tehdejší politikou některých jiných rumunských měst (viz například zde), nechali představitelé místního dopravního podniku, RATP, trolejbusový provoz od 4. března 2006 na žádost vedení města zavřít a drtivou většinu trolejbusů pak promptně poslali do šrotu.

V říjnu roku 2012 22 z téměř 30 místních zastupitelů hlasovalo pro definitivní konec trolejbusového provozu, přičemž místní trolejová síť byla už tou dobou z velké části zlikvidována. Nynější primátor města, Mihai Chirica, dal ovšem loni na vědomí, že by se mu návrat trolejbusů zamlouval. V této souvislosti uvedl, že by bylo možné pořídit až 40 nových sólo trolejbusů a nyní, v květnu 2021, zamýšlí radnice pod jeho vedením podat žádost o finanční prostředky na pořízení 50 12m trolejbusů. Celkem by mohlo být s pomocí bateriových trolejbusů zavedeno 7 linek, přičemž by bylo opětovně nataženo trolejové vedení v místě některých bývalých tratí a také nataženo trolejové vedení i do některých nových lokalit. Zmodernizována by měla být i tramvajová vozovna, kde by se zároveň trolejbusy ubytovaly. Cílem je dokončit tyto investice do roku 2025.

Město by znovuzavedením trolejbusového provozu rádo podpořilo ještě větší rozvoj elektrické dopravy ve svých ulicích a také napravilo historickou chybu, kterou zrušení trolejbusů bylo, jak jaská radnice sdělila. Již brzy dorazí do Iași první z 16 tramvají Pes typu Swing 122NaJ (viz zde), která se v květnu 2021 rozkoukávala po ulicích polské Bydhošti, a do necelých dvou let přijde do rumunského města na základě kontraktu z letošního dubna 20 elektrobusů Solaris New Urbino 12, a to spolu s šesti rychlonabíjecími stanicemi a 20 pomalými dobíječkami.

Url: Vaslui a Iași vzkřísí po letech trolejbusovou dopravu